

ตัวชี้วัดที่ ๓.๓๙ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพการตรวจวิเคราะห์หาปริมาณไขหนองพยาธิในกากตะกอนที่ผ่านระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแล้ว

ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดปริมาณไขหนองพยาธิ และแบคทีเรียอีโคไล (*Escherichia coli*) และวิธีการเก็บตัวอย่างและไขหนองพยาธิ และแบคทีเรียอีโคไล (*Escherichia coli*) ในน้ำทิ้งและกากตะกอนที่ผ่านระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแล้ว พ.ศ.๒๕๖๑ ได้กำหนดไว้ว่า ไขหนองพยาธิ ในน้ำทิ้ง ต้องมีปริมาณน้อยกว่า ๑ ฟอง ต่อลิตร และในกากตะกอน น้อยกว่า ๑ ฟอง ต่อกรัม และแบคทีเรียอีโคไล (*Escherichia coli*) ในน้ำทิ้ง ต้องมีปริมาณน้อยกว่า ๑๐๐๐ MPN/๑๐๐ มิลลิลิตร และในกากตะกอน น้อยกว่า ๑๐๐๐ MPN/กรัม

แม้ว่ากระทรวงสาธารณสุขจะออกกฎให้หน่วยงานราชการสวนทองถิ่นหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบำบัดสิ่งปฏิกูล ดำเนินการตรวจหาไขหนองพยาธิในน้ำทิ้งและกากตะกอนที่ผ่านระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลแล้ว พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ปริมาณไขหนองพยาธิและวิธีการตรวจ แต่หน่วยงานที่สามารถให้บริการตรวจหาปริมาณไขหนองพยาธิได้ยังมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้การตรวจยังไม่ครอบคลุมโดยเฉพาะในท้องถิ่นห่างไกล

กองห้องปฏิบัติการสาธารณสุขกรมอนามัย เป็นห้องปฏิบัติการทดสอบทางวิทยาศาสตร์เพื่อการสนับสนุนงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สุขาภิบาลอาหารและน้ำ ทั้งนี้ยังเป็นหน่วยงาน ศึกษา วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการตรวจวิเคราะห์และทดสอบที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในเชิงรุกและเชิงรับ นอกจากนี้ยังมีภารกิจหลัก คือการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำบริโภค อุปโภค ตลอดจนน้ำเสีย/น้ำทิ้ง ตามเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ดังนั้นกองห้องปฏิบัติการสาธารณสุขกรมอนามัยจึงดำเนินการพัฒนาศักยภาพการตรวจวิเคราะห์หาปริมาณและชนิดไขหนองพยาธิในน้ำทิ้งและกากตะกอนที่ผ่านระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแล้ว เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการและภาคีเครือข่าย สามารถนำผลการตรวจวิเคราะห์ไขหนองพยาธิไปใช้ในการเฝ้าระวังและปรับปรุงคุณภาพของบ่อกำจัดสิ่งปฏิกูลให้เป็นไปตามเกณฑ์ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขได้อย่างทันท่วงที เพื่อสุขอนามัยที่ดีของประชาชน

กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๑. บุคลากรผู้รับผิดชอบงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ
 - ๑.๑ กรมอนามัยทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
 - ๑.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
 - ๑.๓ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
 - ๑.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. ผู้ดูแลระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลทั้งภาครัฐและเอกชน
๓. สถานประกอบการ เช่น โรงพยาบาล คลินิกสัตว์ โรงงาน ฯลฯ ที่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล
๔. ประชาชนทั่วไปที่สนใจตรวจสอบไขหนองพยาธิในระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลเพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำทิ้งที่ปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อม

รายชื่อศูนย์อนามัยที่ 1-12 กรมอนามัย

ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่

เลขที่ 51 ถนนประชาสัมพันธ์ ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100

กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม โทร 0 5327 2740 ต่อ 616, 0 5327 6856

(พื้นที่รับผิดชอบ 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน)

ศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก

เลขที่ 21 หมู่ที่ 4 ตำบลมะขามสูง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม โทร 0 5529 9280-1 ต่อ 145,146,110

(พื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัด ได้แก่ ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์)

ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์

เลขที่ 157 ถนนพหลโยธิน ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000

กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม โทร 0 5625 5451 ต่อ 104, 0 5632 5093 - 5

(พื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร ชัยนาท นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี)

ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี

เลขที่ 18 ม.11 ตำบลบ้านหม้อ อำเภอบ้านหม้อ จังหวัดสระบุรี 18130

กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม โทร 0 3630 0830-32 ต่อ 117

(พื้นที่รับผิดชอบ 8 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี นครนายก ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง)

ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

เลขที่ 429 ถนนศรีสุริยวงศ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม

โทร 0 3233 7509, 0 3231 0368 - 71 ต่อ 2230

(พื้นที่รับผิดชอบ 8 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี)

ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี

เลขที่ 43 หมู่ที่ 7 ตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม

โทร 0 3814 8165-8 ต่อ 142

(พื้นที่รับผิดชอบ 8 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว สมุทรปราการ)

ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น

เลขที่ 195 ถนนศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ โทร 0 4323 5902-5

(พื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด)

ศูนย์อนามัยที่ 8 อุตรดิตถ์

เลขที่ 9/9 ถนนอุดร-สามพร้าว ตำบลสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ 41000

กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ โทร 0 4212 9586

(พื้นที่รับผิดชอบ 7 จังหวัด ได้แก่ นครพนม บึงกาฬ เลย สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์)

ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา

เลขที่ 177 หมู่ที่ 6 ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30280

กลุ่มพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อม โทร 0 4430 5131 ต่อ 102

(พื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์)

ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี

เลขที่ 45 หมู่ที่ 4 ถนนสถลมารค ตำบลธาตุ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190

กลุ่มพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อม โทร 0 4528 8586-8 ต่อ 221

(พื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัด ได้แก่ มุกดาหาร ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ)

ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช

เลขที่ 99 ถนนนคร-ปากพูน ตำบลบางจาก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80330

งานยุทธศาสตร์ โทร 0 7539 9460 - 4 ต่อ 206

(พื้นที่รับผิดชอบ 7 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง สุราษฎร์ธานี)

ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา

เลขที่ 95 ถนนเทศบาล 1 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000

กลุ่มพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อม โทร 0 7321 2860 - 1 ต่อ 113, 0 7321 6776

(พื้นที่รับผิดชอบ 7 จังหวัด ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล)